

بسمه تعالی

تغییر سال پایه شاخص قیمت مصرف کننده خانوارهای کل کشور به

سال ۱۴۰۰

مرکز آمار ایران

معاونت اقتصادی و محاسبات ملی

شاخص قیمت مصرف کننده، میزان تغییرات ماهیانه قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارها را اندازه گیری می کند. شاخص های قیمت جزو آمارهای رسمی می باشند که طبق قانون مرکز آمار ایران، تهیه و انتشار این آمارها از وظایف قانونی این مرکز بوده و در ماده ۱۰ قانون احکام دائمی برنامه های توسعه نیز بر آن تاکید شده است.

در اکثر قریب به اتفاق کشورها، برای تهیه شاخص قیمت با سال پایه ثابت، سبد و الگوی کالاها و خدمات مصرفی خانوارها، تغییری نمی کند و ثابت باقی می ماند. بدیهی است که در واقعیت این امر رخ نمی دهد و در طول زمان سبد و الگوی کالاها و خدمات مورد مصرف خانوارها تغییر می کند و همچنین نسبت هزینه ای که خانوارها (چه شهری و چه روستایی) برای هریک از اقلام مصرفی خود در عمل در نظر می گیرند، ممکن است تغییر نماید.

از آنجا که شاخص قیمت مصرف کننده اطلاعات بهنگام مربوط به نرخ تورم را ارایه می دهد، کاربردهای زیادی دارد که می توان موارد زیر را در این خصوص نام برد:

- تعدیل دستمزدها به منظور جبران زیان ناشی از کاهش قدرت خرید
- تعدیل مستمری ها و مزایای تامین اجتماعی
- تعدیل پرداختهایی از قبیل پرداختهای بهره ای و اجاره بها
- تقریبی از نرخ کلی تورم جهت تنظیم اهداف سیاستهای پولی
- تعدیل هزینه های مصرفی خانوار در حسابهای ملی

تاریخچه شاخص قیمت مصرف کننده

با تاسیس مرکز آمار ایران در سال ۱۳۴۴ به عنوان یک سازمان تخصصی تولید کننده آمار، آمارگیری از قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوارهای روستایی در دستور کار قرار گرفت. در سال ۱۳۵۳، مرکز آمار ایران برای اولین بار طرح آمارگیری از قیمت خرده فروشی تعدادی از کالاها و خدمات مصرفی در نقاط روستایی را به مرحله اجرا درآورد و از آن زمان تا سال ۱۳۶۱ نتایج حاصل از آمارگیری های مذکور همه ساله به صورت متوسط قیمت کالاها و خدمات مصرفی در نقاط روستایی، در قالب نشریات فصلی و سالانه منتشر شد.

از سال ۱۳۶۱، شاخص بهای خرده فروشی کالا و خدمات مصرفی خانوارها در مناطق روستایی بر اساس سال پایه ۱۳۶۱ تهیه و منتشر شد. اولین تغییر سبد سال پایه این شاخص در سال ۱۳۷۴ با هدف محاسبه نرخ تورم به تفکیک استانهای کل کشور انجام شد. و پس از آن تغییر سال پایه این شاخص در سال ۱۳۸۱ همراه با تهیه شاخص قیمت مصرف کننده خانوار مناطق شهری بوده است. با توجه به تغییرات ساختار اقتصادی و لزوم تغییر سال پایه زودتر از بازه زمانی ۱۰ ساله، هر دو شاخص قیمت مصرف کننده خانوار شهری و روستایی با سبد سال پایه ۱۳۹۰ تهیه و منتشر شد که با توجه به توصیه های بین المللی و شتاب تغییرات تکنولوژی و تغییرات تقسیمات کشوری و جمعیتی و ساختار مصرفی خانوار و اهمیت محاسبه نرخ تورم در تصمیم گیری های کلان کشور به منظور افزایش دقت این شاخص برنامه تغییر سال پایه به عنوان یک فرآیند ۵ ساله تعریف شد و لذا نتایج تغییر سال پایه به سال ۱۳۹۵ در کمترین زمان ممکن انجام پذیرفت. این در حالی است که نرخ تورم به عنوان یک متغیر کلان اقتصادی می بایست کل خانوارهای کشور را بدون تفکیک به شهری و روستایی در نظر می گرفت. لذا با اصلاح جامعه آماری و فرآیند قیمت گیری در این مرحله، علاوه بر محاسبه شاخص قیمت مصرف کننده خانوارهای شهری و روستایی جهت برنامه ریزی های منطقه ای، شاخص قیمت مصرف کننده کل خانوارهای کشور نیز جهت سیاستگذاری های کلان اقتصادی به سال پایه ۱۳۹۵ محاسبه گردید. آخرین تغییر سال پایه نیز مربوط به سال ۱۴۰۰ می باشد که شروع این فرآیند از سال ۱۳۹۹ با کالاشناسی و بررسی تغییرات اقلام در سبد خانوار بوده است. آمارگیری بر اساس سبد جدید از ابتدای سال ۱۴۰۰ انجام شده و اکنون پس از بروز نمودن اوزان نتایج بر اساس سال پایه جدید آماده شده است.

ضرورت تغییر سال پایه:

با توجه به تعریف شاخص قیمت که تغییرات قیمت مجموعه ای از کالاها و خدمات نسبت به سال پایه می باشد، سال پایه و نحوه تعیین آن در محاسبات مربوط به شاخص قیمت از اهمیت بالایی برخوردار می باشد. در تهیه شاخص قیمت فرض بر این است که مقادیر کالاها در دو دوره مورد مقایسه تغییر نکرده و ثابت باقی مانده است. یا بعبارتی تا زمانی که سال پایه تغییر نکرده الگوی مصرف بدون تغییر باقی می ماند. اما به مرور زمان ترکیب این سبد ثابت در هزینه خانوار متفاوت می شود. بعبارت دیگر کالاهای جدید وارد سبد شده و بعضی از کالاهای قدیمی که دیگر مورد استفاده خانوار نیست از سبد خانوار خارج می شود.

مشکل دیگر سهم نسبی هزینه خانوار در خصوص اقلام می‌باشد. این سهم نسبی که اصطلاحاً «وزن» نامیده می‌شود به مرور زمان در سبد خانوار دچار تغییر می‌شود. بعنوان مثال طی زمان استفاده از IT در بین خانوارها گسترش می‌یابد یا اینکه خانوارها به آموزش فرزندان خود اهمیت بیشتری می‌دهند؛ بنابراین سهم آموزش در سبد خانوار تغییر پیدا می‌کند. لذا لازم است ترکیب و سهم نسبی کالاها در سبد خانوار در فواصل زمانی مناسب این سبد بروز شود. بروز کردن این سبد همان تغییر سال پایه است. به طور کلی تحولات اجتماعی، اقتصادی و جغرافیایی در جامعه از قبیل تغییر ترکیب جمعیت، چگونگی توزیع درآمد، تغییر تکنولوژی و ... موجب می‌شوند تا رفتار مصرفی خانوارها تغییر نماید.

همچنین، پیدایش کالاهای جدید در بازار و تحولات صنعتی و شیوه فن‌آوری و تغییرات جمعیتی باعث تغییر الگوی مصرفی خانوار شده و تغییر سال پایه را الزام‌آور می‌سازد. به طوری که اگر فاصله دو دوره پایه از هم زیاد باشد، سبد مصرفی خانوار در دو دوره یکسان نبوده و قابلیت مقایسه خود را از دست خواهد داد و بعبارتی خطای جایگزینی به حداکثر میزان خود خواهد رسید؛ بدین معنا که تعدادی از کالاها از بازار خارج شده و جای آنها را کالاهای جدید می‌گیرند. در این زمان تجدید نظر در سال پایه در دستور کار قرار می‌گیرد.

به طور کلی دلایل تغییر سهم و نسبت هزینه‌ای که خانوارها برای هر یک از اقلام مصرفی خود در عمل در نظر می‌گیرند، به شرح زیر می‌باشند:

۱- تغییر و پیشرفت تکنولوژی تولید کالاها و خدمات همراه با تغییر در شیوه زندگی خانوارها، کالاها و خدمات جدیدی را به جامعه وارد می‌کند و از سوی دیگر موجب خروج برخی از اقلام و منسوخ شدن مصرف آن‌ها در جامعه می‌شود. گسترش استفاده از کامپیوترهای شخصی و تلفن همراه طی سالیان اخیر، مثال روشنی از این امر است.

۲- تغییر در تعداد و ترکیب جمعیت کشور نیز در الگوی مصرفی خانوارها موثر واقع می‌شود. طی سالیان اخیر میزان نرخ رشد جمعیت کشور کاهش یافته و هرم سنی حرکت به سمت پیر شدن جمعیت را نشان می‌دهد. از طرفی بعد خانوارها نیز هم در مناطق شهری و هم در مناطق روستایی دستخوش تغییر شده است. بدیهی است الگوی مصرفی با تغییر الگوی جمعیت تغییر خواهد کرد.

۳- تغییر در میزان درآمد خانوارها نیز کاملاً بر الگوی مصرفی خانوارها موثر واقع می‌شود. چنانچه درآمد خانوارها رو به افزایش باشد، سهم هزینه‌هایی مانند تفریحات و سرگرمی‌ها در کل هزینه خانوارها افزایش می‌یابد و بالعکس کاهش درآمد خانوارها، سهم

هزینه‌های اقلام مصرفی ضروری مانند خوراکی‌ها را افزایش می‌دهد و در مقابل سهم هزینه‌هایی مانند تفریحات و سرگرمی‌ها و حتی بهداشت و درمان را در کل هزینه خانوارها با کاهش روبه‌رو می‌کند.

۴- به طور کلی سبد مصرفی خانوارها در طول زمان به علل دیگری مانند تغییر در ترجیحات مصرف‌کنندگان، وضعیت عمومی اقتصاد کشور، میزان درآمد ارزی، میزان و نوع واردات، وضعیت آب و هوایی (مانند خشکسالی) و دستخوش تغییر می‌شود.

فرایند تغییر سال پایه به ۱۴۰۰:

در همین راستا مرکز آمار ایران اقدام به تغییر سال پایه شاخص قیمت مصرف‌کننده از سال ۱۳۹۵ به سال ۱۴۰۰ نموده و شاخص قیمت مصرف‌کننده اسفند ۱۴۰۱ بر اساس سال پایه ۱۴۰۰ را منتشر کرد. به این منظور کالاشناسی برای به هنگام نمودن اقلام سبد مصرف‌کننده از ابتدای سال ۱۳۹۹ شروع و تا انتهای سال ۱۳۹۹ به اتمام رسید و اقلامی که ضریب اهمیت آنها بر اساس آخرین نتایج طرح هزینه درآمد خانوارهای شهری و روستایی در طول این سالها کاهش یافته حذف و اقلام جدید که دارای اهمیت بیشتری بودند جایگزین شدند. در تعیین اقلام، روند الگوی مصرف خانوار طی ۵ سال گذشته با استفاده از نتایج طرح هزینه درآمد خانوار مورد بررسی قرار گرفت. بدین شکل که نسبت متوسط هزینه اقلام به متوسط هزینه کل خانوار استخراج و با توجه طبقه بندی مصرف فردی بر مبنای هدف^۱ (COICOP) برای گروههای کالایی، اقلامی انتخاب شده که بیشترین وزن نسبی در بودجه خانوار را داشته باشد و حداقل پوشش ۸۰ درصد هزینه‌ها در زیر مجموعه یک گروه تامین شود. به طور مثال در گروه نان و غلات با انتخاب ۱۸ قلم این پوشش هزینه‌ای تحقق می‌یابد. در نهایت برای محاسبه شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوار به تفکیک شهری، روستایی و کل کشور اقلام انتخاب شدند که اطلاعات آن در جدول شماره ۱ ذکر شده است.

اقلامی که در سبد سال پایه جدید اضافه می‌شوند باید ویژگیهای زیر را داشته باشند:

- مهمترین ویژگی یک قلم بالا بودن ضریب اهمیت در سبد خانوار می‌باشد به گونه‌ای که بتواند نماینده خوبی برای اقلام گروه خود باشد. در این راستا سعی شده است تا اقلام انتخابی هر گروه حداقل ۸۰ درصد ضریب اهمیت آن گروه را داشته باشد تا بتواند تغییرات قیمت آن گروه را نمایندگی کند.

^۱ Classification of Individual Consumption According Purpose

- داشتن امکان خرید و فروش و مبادله به طوریکه بتوان در هر دوره قیمت عملی فروش آن قلم را اخذ کرد.
- امکان تعیین مشخصات نسبتاً دقیق برای قیمت گیری داشته باشد.
- داشتن ثبات در سبد خانوار (در طول زمان در سبد خانوار وجود داشته باشد) که برای بررسی این امر اطلاعات هزینه و درآمد سبد خانوار برای دوره های متوالی مورد بررسی قرار می گیرد.
- با توجه به روند مصارف و هزینه های خانوارها، پیش بینی شود که در آینده نزدیک قلم مورد نظر دارای ضریب اهمیت بالا خواهد شد.

بعد از بهنگام کردن اقلام، نوبت به انتخاب مناطق شهری، آبادی ها و کارگاههای منتخب می رسد. با توجه به اینکه امکان جمع آوری اطلاعات قیمت واحد کالا از خانوار امکان پذیر نمی باشد و ممکن است خانوار دقت لازم در ارائه اطلاعات را نداشته باشد، جمع آوری قیمت از کارگاههای خرده فروشی انجام می شود. روش آمارگیری در این طرح به صورت نمونه گیری دو مرحله ای است. در مرحله اول شهر یا آبادی نمونه انتخاب می شود و در مرحله دوم فهرست کارگاههای شهر یا آبادی نمونه تعیین و بر حسب الزامات طرح فنی نمونه گیری از جمله واریانس تغییرات قیمت، تعدادی کارگاه نمونه انتخاب شده و جهت تکمیل پرسشنامه های قیمت به آنها مراجعه می شود.

مناطق شهری و آبادیها، بر اساس آخرین چارچوبهای موجود بهنگام می شود. بعد از تعیین مناطق شهری و آبادی های جدید فهرست برداری برای انتخاب منابع اطلاع جدید به انجام می رسد. منابع اطلاع به گونه ای انتخاب می شوند که دارای ویژگی های زیر باشند:

- مسئول کارگاه تمایل به همکاری داشته باشد.
- کارگاه درمورد فعالیتی که انجام می دهد دارای سابقه بوده و احتمال تغییر فعالیت آن کم باشد.
- کارگاه دارای حجم فروش بالایی بوده و مراجعه خانوارها به آن زیاد باشد.
- تعداد اقلام قابل قیمت گیری از کارگاه با توجه به نوع فعالیت آنها زیاد باشد.
- پراکندگی کارگاههای منتخب برای هریک از فعالیتهای باید بصورتی باشد تا تمام منطقه آماری مورد نظر را پوشش دهد.

در فرایند تغییر سال پایه به ۱۴۰۰، پوشش جغرافیایی که همانا گستردگی جغرافیایی اجرای طرح آمارگیری از قیمت است، در سطح کل کشور (مناطق روستایی و مناطق شهری) می باشد. به عبارتی برای محاسبه شاخص قیمت کل خانوارهای کشور به تعداد ۳۹۴ منطقه شهری و ۶۷۱ آبادی در ۳۱ استان مراجعه و قیمت اقلام به صورت ماهانه جمع آوری می شود.

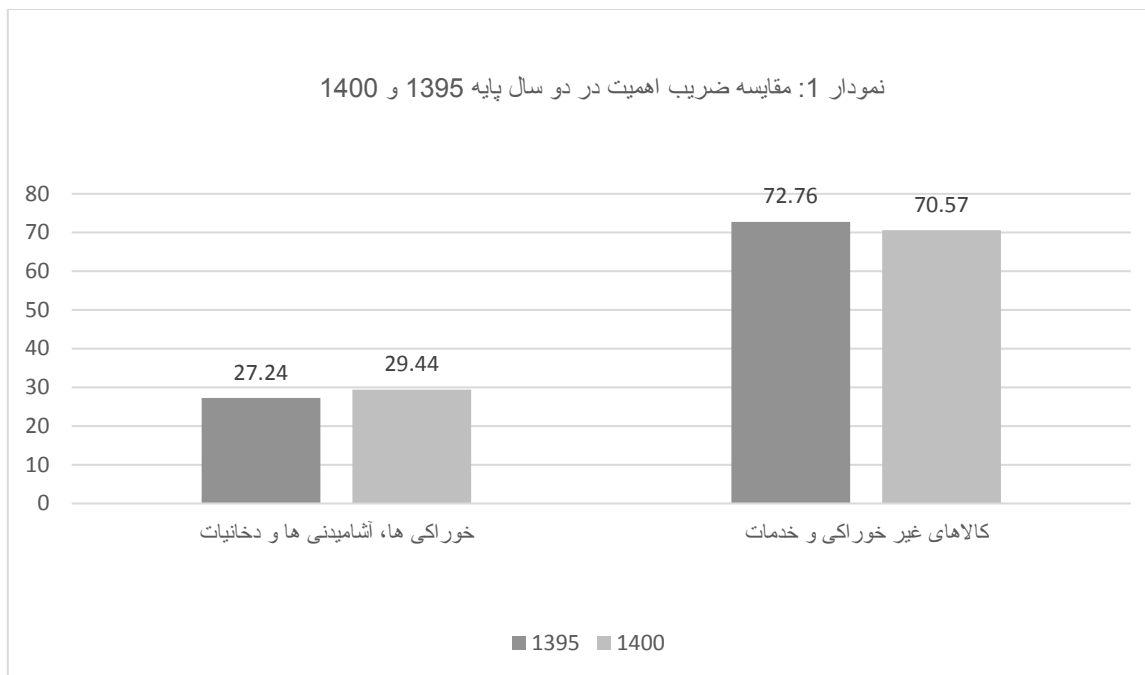
خلاصه وضعیت تغییر اقلام و مناطق جغرافیایی در جدول زیر نشان داده شده است:

جدول ۱: مقایسه اطلاعات شاخص قیمت مصرف کننده در دو سال پایه ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰

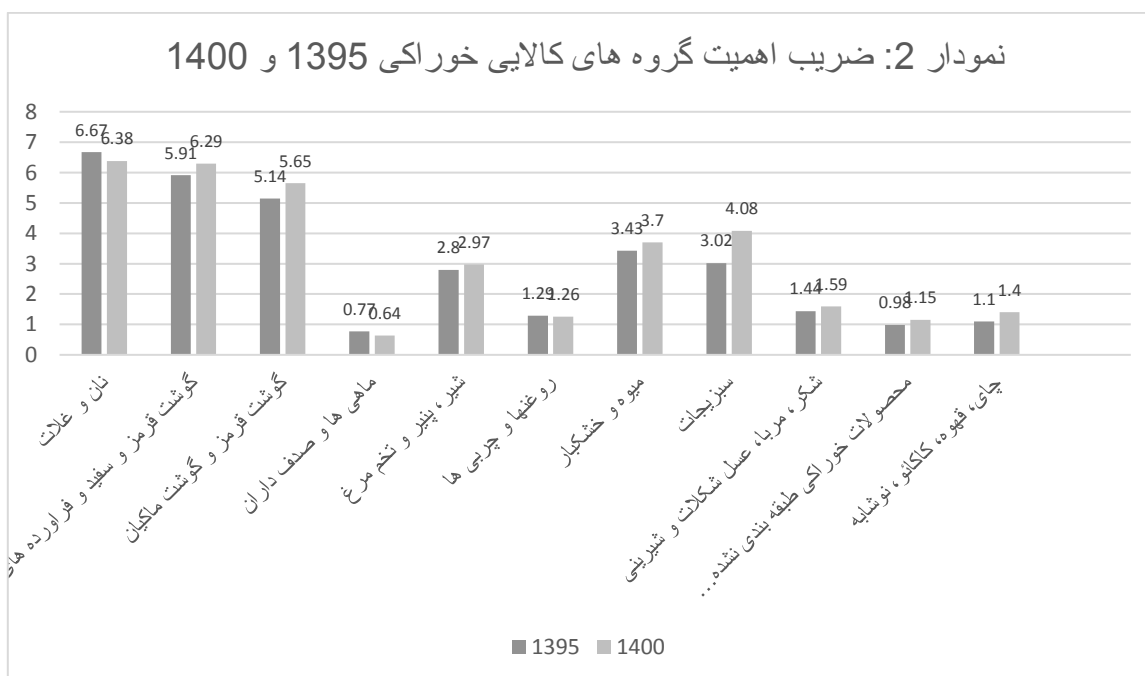
سال ۱۴۰۰			سال ۱۳۹۵			
مناطق شهری (آبادی)	تعداد اقلام نهایی	تعداد اقلام اضافه شده	تعداد اقلام حذف شده	مناطق شهری (آبادی)		تعداد اقلام
۳۹۴ منطقه شهری	۴۶۰	۶۱	۵۶	۳۵۷ منطقه شهری	۴۵۵	خانوارهای شهری
۶۷۱ آبادی	۳۳۶	۴۵	۱۴	۶۲۶ آبادی	۳۰۵	خانوارهای روستایی

لازم به ذکر است شاخص قیمت مصرف کننده خانوارهای کل کشور برای ۴۷۴ قلم در سطح کل مناطق شهری و روستایی محاسبه می شود.

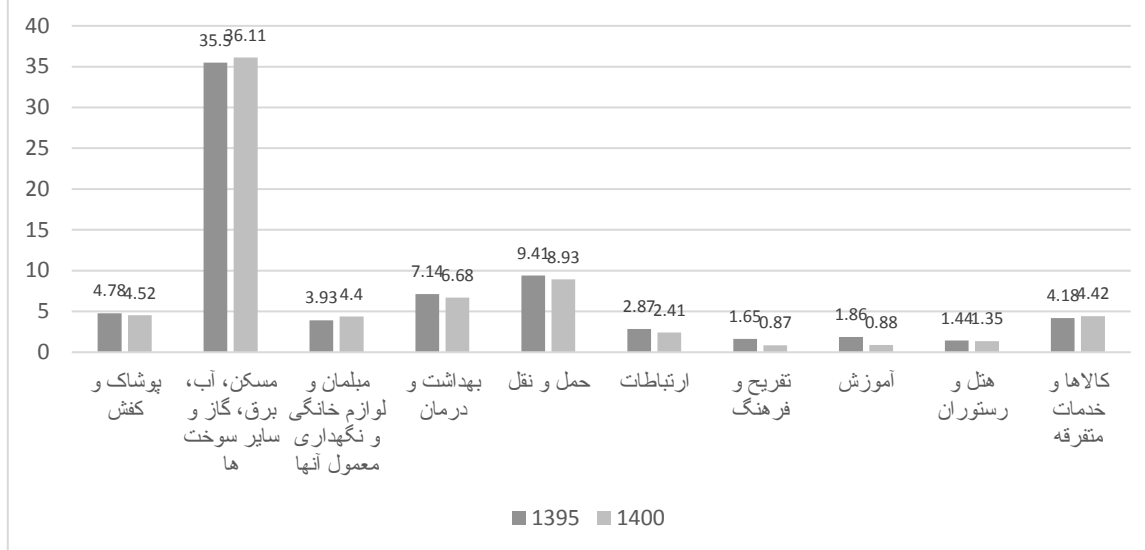
بعد از بهنگام نمودن اقلام، ضریب اهمیت اقلام و گروههای کالایی بر اساس نتایج طرح هزینه درآمد خانوار در سال ۱۴۰۰ بهنگام شد. در این مرحله وزن اقلامی که در سبد مورد قیمت گیری وجود ندارند به اقلام موجود بر اساس طرح کالاشناسی و مطالعه روند تغییرات سبد مصرفی خانوارها منتسب می شوند. نتایج مقایسه ای ضریب اهمیت گروههای اصلی برای خانوارهای کل کشور در دو سال پایه ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰ به صورت زیر می باشد:

مشاهده می شود که ضریب اهمیت خوراکی ها و آشامیدنیها از ۲۷.۲۴ به ۲۹.۴۴ افزایش یافته و ضریب اهمیت کالاهای غیر خوراکی و خدمات از ۷۲.۷۶ به ۷۰.۵۷ کاهش یافته است. در ادامه این بررسی را به صورت تفصیلی تر برای گروههای خوراکی و غیر خوراکی انجام می دهیم که نتایج آن به صورت زیر می باشد:

نمودار 3: ضرایب اهمیت گروه های غیر خوراکی و خدمات 1395 و 1400

ضرایب اهمیت گروههای تفصیلی کالایی برای دو سال پایه ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰ در جدول ۲ نشان داده شده است.

جدول ۲: ضرایب اهمیت گروههای کالایی در دو سال پایه ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰

سال پایه ۱۴۰۰	سال پایه ۱۳۹۵	شرح
۱۰۰.۰۰	۱۰۰.۰۰	شاخص کل
۲۹.۴۴	۲۷.۲۴	خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات
۲۸.۸۲	۲۶.۶۴	۱- خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها
۲۷.۴۳	۲۵.۵۵	خوراکیها
۶.۳۸	۶.۶۷	نان و غلات
۶.۲۹	۵.۹۱	گوشت قرمز و سفید و فرآورده های آنها
۵.۶۵	۵.۱۴	گوشت قرمز و گوشت ماکیان
۰.۶۴	۰.۷۷	ماهی ها و صدف داران
۲.۹۷	۲.۸۰	شیر، پنیر و تخم مرغ
۱.۲۶	۱.۲۹	روغنها و چربیها
۳.۷۰	۳.۴۳	میوه و خشکبار
۴.۰۸	۳.۰۲	سبزیجات (سبزی‌ها و حبوبات)
۱.۵۹	۱.۴۴	شکر، مربا، عسل ، شکلات و شیرینی(قند و شکر و شیرینی‌ها)
۱.۱۵	۰.۹۸	محصولات خوراکی طبقه بندی نشده در جای دیگر
۱.۴۰	۱.۱۰	چای، قهوه، کاکائو، نوشابه و آب میوه (نوشابه های غیر الکلی)
۰.۶۲	۰.۵۹	۲- دخانیات
۷۰.۵۶	۷۲.۷۶	کالاهای غیر خوراکی و خدمات
۴.۵۲	۴.۷۸	۳- پوشاک و کفش
۳۶.۱۱	۳۵.۵۰	۴- مسکن ، آب ، برق ، گاز و سایر سوخت‌ها
۳۳.۹۶	۳۱.۱۲	مسکن
۳۳.۶۰	۳۰.۷۲	اجاره
۰.۳۶	۰.۴۱	خدمات نگهداری و تعمیر واحد مسکونی (خدمت)
۲.۱۵	۴.۳۸	آب ، برق و سوخت
۴.۴۰	۳.۹۳	۵- مبلمان و لوازم خانگی و نگهداری معمول آنها
۶.۶۸	۷.۱۴	۶- بهداشت و درمان
۸.۹۳	۹.۴۱	۷- حمل و نقل
۲.۴۱	۲.۸۷	۸- ارتباطات
۰.۸۷	۱.۶۵	۹- تفریح و فرهنگ
۰.۸۸	۱.۸۶	۱۰- آموزش
۱.۳۵	۱.۴۴	۱۱- هتل و رستوران
۴.۴۲	۴.۱۸	۱۲- کالاها و خدمات متفرقه

بعد از تعیین اقلام و وزنهای جدید محاسبه شاخص قیمت بر اساس سال پایه ۱۴۰۰ انجام می شود. لازم به ذکر است که شاخص های قیمت دوره های زمانی قبل از فروردین ۱۴۰۰ بر اساس شاخص سال ۱۴۰۰ که برابر عدد ۱۰۰ است تعدیل می شود و با توجه به اینکه همه این شاخص ها به یک نسبت تغییر می کنند درصد تغییر های مختلف (نرخ تورم های ماهانه، نقطه ای و سالانه) بدون تغییر باقی می مانند. ولی برای بازه زمانی فروردین ۱۴۰۰ تا اسفند ۱۴۰۱ دو شاخص قیمت با دو سال پایه متفاوت (سبد کالاها و وزنهای متفاوت) وجود دارد بنابراین نرخ تورم دو سال پایه هم متفاوت خواهد بود و انتظار می رود که نرخ تورم سال پایه جدید کاهش یابد.

در شرایط تورمی، شاخص لاسپیرز تورم کالاها و خدمات را بیشتر از حد نشان می دهد. با توجه به تغییر سهم نسبی اقلام در سبد خانوار طی زمان، در صورتیکه قیمت کالایی افزایش یابد، تصمیم عقلایی خانوار بعنوان یک واحد اقتصادی، کاهش میزان تقاضای آن کالا با در نظر گرفتن سهم مصرف آن کالا از بودجه خانوار، می باشد. که این مسئله با توجه به ثابت بودن مقدار تا قبل از تغییر سال پایه منجر به برآورد بیش از اندازه شاخص مذکور می شود. با اصلاح سبد بر اساس الگوی مصرف خانوار، اثرگذاری این قلم در تهیه شاخص سال جدید کمتر می شود و محاسبه عدد شاخص، عدد کمتری را نشان می دهد.

به طور کلی عوامل زیر روی رفتار عقلایی مصرف کننده تأثیر می گذارند:

- تغییر رفتار مصرف کنندگان در مقابل تغییر قیمت های نسبی: با افزایش شدید قیمت ها (قیمت های نسبی بالا) خانوارها سعی می کنند کالاهایی را که افزایش قیمت کمتری داشته اند را جایگزین کالاهای گرانتر کنند. (اثر جانشینی)
- وجود کالاهای (اقلام) جدید: ورود کالاهای جدید سبب انتقال تقاضای مصرف کننده به این کالاها و در نتیجه تغییر سبد مصرفی می شود.
- تغییر کیفیت کالاها: با ورود کالاهای با کیفیت تر خانوارها این کالاها را جایگزین کالاهای مصرفی قدیمی تر در سبد سال پایه می کنند.

خلاصه این عوامل باعث شده است که بر اساس استانداردهای بین المللی، بهنگام سازی سبد مورد استفاده در محاسبه شاخص قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوار هر ۵ سال یکبار انجام شود.

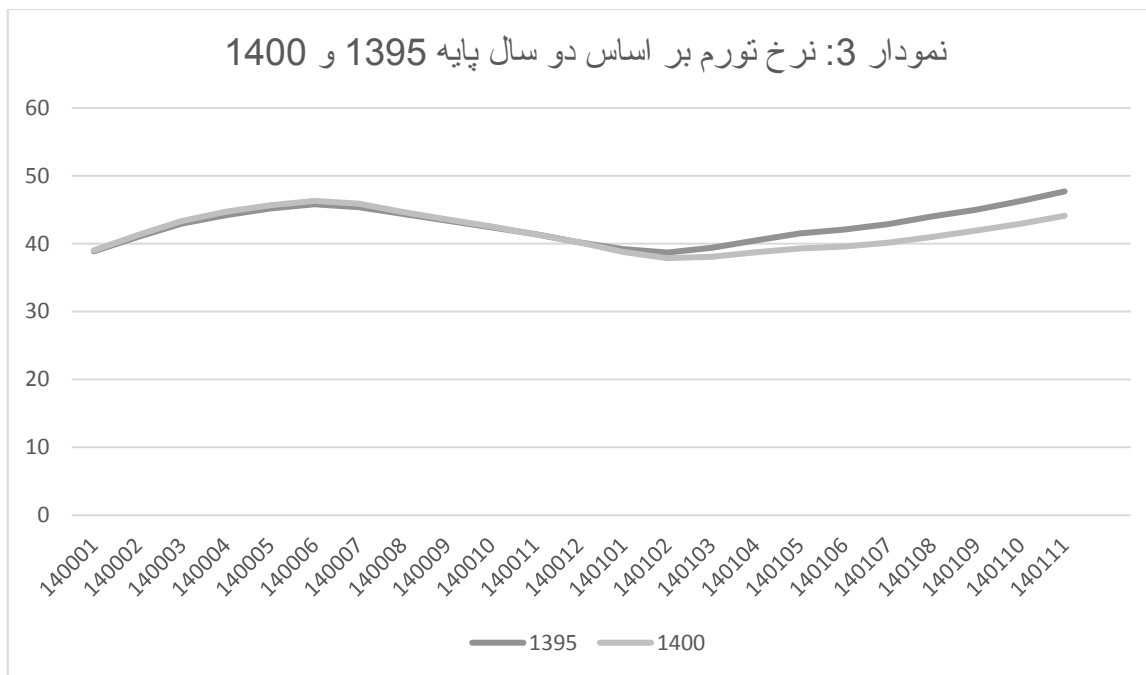
نتایج شاخص قیمت مصرف کننده بر اساس سال پایه ۱۴۰۰:

بعد از انجام همه مراحل فوق شاخص قیمت و نرخ تورم بر اساس سبد و وزنه‌های جدید محاسبه می شود که نتایج مقایسه ای نرخ

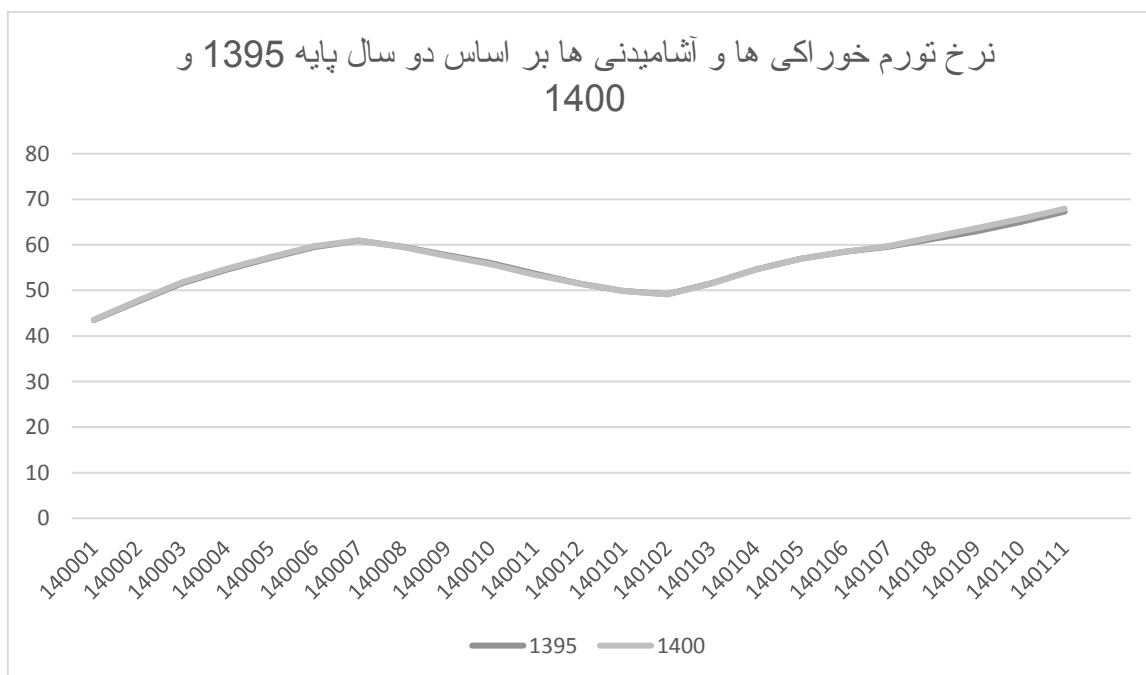
تورم از ابتدای سال ۱۴۰۰ تا کنون بر اساس دو سال پایه به صورت جدول (۳) و نمودار (۱) می باشد:

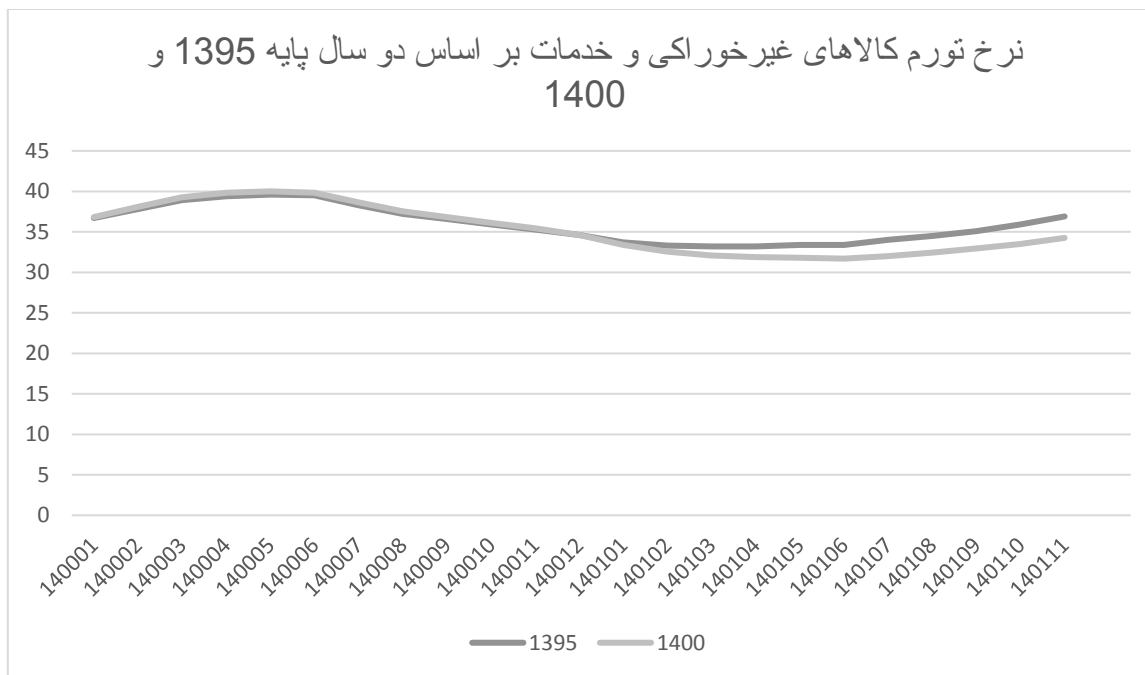
جدول ۳: نرخ تورم کل بر اساس دو سال پایه ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰

تورم بر اساس سال پایه ۱۴۰۰			تورم بر اساس سال پایه ۱۳۹۵			دوره زمانی
کالاهای غیر خوراکی و خدمات	خوراکی ها، آشامیدنی ها و دخانیات	کل	کالاهای غیر خوراکی و خدمات	خوراکی ها، آشامیدنی ها و دخانیات	کل	
۳۶,۸	۴۳,۶	۳۹,۰	۳۶,۷	۴۳,۵	۳۸,۹	فروردین ۱۴۰۰
۳۸,۱	۴۷,۸	۴۱,۳	۳۷,۸	۴۷,۶	۴۱,۰	اردیبهشت ۱۴۰۰
۳۹,۳	۵۱,۸	۴۳,۴	۳۸,۹	۵۱,۶	۴۳,۰	خرداد ۱۴۰۰
۳۹,۸	۵۴,۷	۴۴,۷	۳۹,۴	۵۴,۵	۴۴,۲	تیر ۱۴۰۰
۴۰,۰	۵۷,۳	۴۵,۷	۳۹,۶	۵۷,۱	۴۵,۲	مرداد ۱۴۰۰
۳۹,۸	۵۹,۷	۴۶,۳	۳۹,۵	۵۹,۵	۴۵,۸	شهریور ۱۴۰۰
۳۸,۶	۶۱,۰	۴۵,۹	۳۸,۳	۶۰,۹	۴۵,۴	مهر ۱۴۰۰
۳۷,۵	۵۹,۵	۴۴,۷	۳۷,۲	۵۹,۶	۴۴,۴	آبان ۱۴۰۰
۳۶,۸	۵۷,۵	۴۳,۶	۳۶,۶	۵۷,۸	۴۳,۴	آذر ۱۴۰۰
۳۶,۱	۵۵,۷	۴۲,۶	۳۵,۹	۵۶,۰	۴۲,۴	دی ۱۴۰۰
۳۵,۴	۵۳,۴	۴۱,۴	۳۵,۳	۵۳,۷	۴۱,۴	بهمن ۱۴۰۰
۳۴,۶	۵۱,۵	۴۰,۲	۳۴,۶	۵۱,۵	۴۰,۲	اسفند ۱۴۰۰
۳۳,۴	۴۹,۹	۳۸,۸	۳۳,۷	۴۹,۹	۳۹,۲	فروردین ۱۴۰۱
۳۲,۶	۴۹,۱	۳۷,۹	۳۳,۳	۴۹,۲	۳۸,۷	اردیبهشت ۱۴۰۱
۳۲,۱	۵۱,۵	۳۸,۱	۳۳,۲	۵۱,۶	۳۹,۴	خرداد ۱۴۰۱
۳۱,۹	۵۴,۶	۳۸,۷	۳۳,۲	۵۴,۶	۴۰,۵	تیر ۱۴۰۱
۳۱,۸	۵۶,۹	۳۹,۳	۳۳,۴	۵۶,۹	۴۱,۵	مرداد ۱۴۰۱
۳۱,۷	۵۸,۴	۳۹,۶	۳۳,۴	۵۸,۵	۴۲,۱	شهریور ۱۴۰۱
۳۲,۰	۵۹,۸	۴۰,۲	۳۴,۰	۵۹,۶	۴۲,۹	مهر ۱۴۰۱
۳۲,۴	۶۱,۷	۴۱,۰	۳۴,۵	۶۱,۳	۴۴,۰	آبان ۱۴۰۱
۳۲,۹	۶۳,۷	۴۱,۹	۳۵,۱	۶۳,۰	۴۵,۰	آذر ۱۴۰۱
۳۳,۵	۶۵,۷	۴۲,۹	۳۵,۹	۶۵,۰	۴۶,۳	دی ۱۴۰۱
۳۴,۳	۶۷,۹	۴۴,۱	۳۶,۹	۶۷,۳	۴۷,۷	بهمن ۱۴۰۱

اگر نتایج نرخ تورم دو سال پایه را برای گروههای کالایی خوراکی و غیرخوراکی بررسی کنیم نمودار زیر را داریم:

مقایسه روند نرخ تورم دو سال پایه برای کالاهای خوراکی و غیر خوراکی نشان می دهد که نرخ تورم خوراکی ها و آشامیدنیها از ابتدای سال ۱۴۰۰ تا انتهای سال ۱۴۰۱ بر اساس دو سال پایه تغییر چندانی نکرده و تقریباً یکسان است اما برای کالاهای غیر خوراکی و خدمات در سال پایه ۱۴۰۰ نسبت به سال پایه ۱۳۹۵ کاهش یافته است. این موضوع به این معنی است جانشینی کالاها در گروههای کالایی خوراکی کمتر از گروههای کالایی غیر خوراکی و خدمات می باشد.